

Beretning for 2024.

Da vi var samlet til rep møde for et år siden, havde WatsonC netop færdiggjort og afleveret en strukturplan. En strukturplan der ret detaljeret beskriver de forhold, der gør sig gældende rundt om på de i alt 21 vandværker i Herning Kommune. Rapporten indeholder en beskrivelse af hvert enkelt vandværk: på teknisk stand, behandlings kapacitet, råvands kapacitet og vandkvalitet. Alle vandværker har også haft mulighed for at udtale sig om, hvorvidt de forventer at kunne opretholde en bestyrelse og dermed fortsat drive vandværk.

Endelig giver rapporten nogle forslag til løsninger, der kan gøre vandforsyningen i hele Herning Kommune mere ROBUST.

ROBUSTHED det er et af nøgleordene her.

Og derfor har vi jo også ret tidligt i processen defineret Robusthed:

Definition på robusthed: uanset hvilken boring, hvilket behandlingsanlæg, og vi kan godt tage bestyrelserne med, vi lukker ned om 5 minutter, så skal alle have vand igen i morgen. (der er ikke sat timer på)

Det var udgangspunktet for 1 år siden.

Mange af os har jo også andre gøremål, end at drive vandværk.

Og sådan et stykke papir, eller pdf fil, har det jo med at forsvinde dybt nede i mail listen, og så er det lidt glemt 😊

I Vandrådet bestyrelse, og her vil jeg godt appellere til, at I ikke tænker: "Dem i bestyrelsen og så os andre", for vi er ikke 2 hold her.

Vi er et hold, og bestyrelsen er valgt til at holde sammen på, og skubbe videre på de beslutninger, vi i fællesskab har truffet.

Når det så er sagt, så ved vi godt, alle os der sidder her, at ændringer inden for vandforsyning, ikke kommer over en nat.

DET TAGER TID.

I bestyrelsen valgte vi derfor at sende et brev ud til jer i juni måned 2024.

Det vil vi godt have lov at vise en gang til.

Brev til medlemmerne i Herning Vandråd.

I april 2024 afleverede WatsonC flere forslag til, hvordan den fremtidige struktur for vandforsyningen i Herning Kommune kan løses.

Målet med strukturplanen, som alle vandværker var enige om, er:

- **At sikre en robust vandforsyning i Herning Kommune**
- **At dette gøres ved at sikre rent vand på en økonomisk ansvarlig måde.**

Ift. Sikring af rent vand omfatter dette:

- Etablering af nødvendig grundvandsbeskyttelse
- Sikring af tekniske anlæg (boringer, vandbehandlingsanlæg, beholdere, mm) så disse ikke er årsag til vandkvalitetsudfordringer

Ift. Økonomisk ansvarlig drift omfatter dette:

- Ansvarlig forvaltning af aktiver i form af boringer, ledninger, vandværker og grundvandsbeskyttelse
- Omkostningseffektiv drift
- Prioriteringer af investeringer, der giver mest værdi for pengene – gerne på tværs af vandværker

Det er ikke et mål at nedlægge den decentrale vandforsyningsstruktur, men at sikre dens robusthed på sigt.

Det kan 21 vandværker ikke opfylde, uden at vi taler sammen. På en række områder bør det give mening at lave fælles løsninger.

Og så lagde vi en forsigtig køreplan frem, ikke mindst for at vi hjemme i de enkelte bestyrelser kan få det sat på dagsordenen.

Hvad skal der så ske nu:

Det er vigtigt, at hvert enkelt vandværk, under skyldigt hensyn til den kategori, man er placeret i, nu overvejer:

1. Egen organisation, budget, regnskab og kontakt til myndigheder
2. Vil man mere eller mindre ansvar i et evt. kommende fællesskab
 - a. Både nu men også på længere sigt

Punkt 1 og 2 forventer vi, at der tages fat på hen over sommeren i de enkelte forsyninger.

3. Efter sommerferien forventer vi, at man mødes i de 5 områdegupper
Opgaven er her at finde ud af, om man kigger i nogenlunde samme retning
4. Herefter at finde en måde at organisere sig på i grupperne. Det er vigtigt med både dagsorden og referat, evt. med hjælp fra en ekstern person/rådgiver
5. På et senere tidspunkt skal vi også diskutere økonomi
 - a. Hvordan fordeler vi betalingen for de investeringer, der kommer
 - b. Det gælder rørledninger, boringer, vandværker og grundvandsbeskyttelse, hvis det måtte komme på tale

Vandrådsbestyrelsen håber, at alle fortsat vil samarbejde om få implementeret strukturplanens målsætning, så vi som et samlet vandråd kan imødekomme de beslutninger, Herning Kommune har taget tidligere.

Hvad er så opgaven lige nu:

-Jeg tror at det vigtig, at vi taler med hinanden om, hvad vi hver især kan bidrage med, ind i fællesskabet.

-Og hvordan sådan et fællesskab skal se ud. Også på sigt.

-Og så vente lidt med at tale om rør og boringer.

Og igen:

Det handler ikke om store og små vandværker.

Det er ikke dem og os (jeg kommer selv fra et lille vandværk), der er kun vi 😊

Ting tager tid.

Og der er faktisk allerede gået en del tid:

Herunder en gennemgang af historikken for strukturplansarbejder:

Marts 2020:

Teknik og Miljøudvalget beslutter at pålægge vandværkerne at oprette et vandsamarbejde.

Marts 2021:

Vandrådet udarbejder en "Samarbejdserklæring" til brug i forbindelse med BNBO.

Lidt for at slippe uden om ovennævnte vandsamarbejde, som der ikke var tilslutning til.

December 2021:

Teknik og Miljøudvalget beslutter/fastholder:

At forvaltningen i samarbejde med flest mulige vandværker udarbejder vedtægter for økonomisk samarbejde, med efterfølgende påbud om deltagelse til de vandværker, som ikke ønsker at tiltræde samarbejdet.

Udvalget opfordrer desuden vandværkerne til at det økonomiske samarbejde kommer til at indeholde en stor grad af en økonomisk solidarisk løsning.

Februar 2022:

Møde i Holing med deltagelse af politikere, forvaltning og vandværker. På mødet gav vandværkerne udtryk for vilje til at samarbejde om relevante emner.

April 2022:

Vandrådet bringer en række emner med til møde med forvaltningen.

1. CO2-neutral i 2030
2. Udbud af vandanalyser
3. Indsatser i grundvandsdannende oplande de næste 10 år.
4. Nødforsyning.
5. Fælles indvinding/kildeplads for nogle vandværker.

September 2022:

Temamøde med oplæg om muligheden for at få udarbejdet en strukturplan, der kikker ind i punkterne 3, 4 og 5 fra mødet med forvaltningen.

April 2023:

Repræsentantskabet beslutter, at:

- Robust vandforsyning i Herning Kommune er en fælles opgave for de 21 vandværker.
- Initivet til den fremtidige vandforsyning skal komme fra vandværkerne med kommunen som medspiller.
- Alle vandværker tilslutter sig, at WatsonC skal udarbejde et forslag til vandforsyningernes fremtidige struktur.

Med denne gennemgang af historikken, håber Vandrådsbestyrelsen, at alle fortsat vil arbejde for de fælles løsninger, der giver den robuste vandforsyning. Ligeledes, at vi fortsat har kommunen som medspiller, hvor vi i fællesskab vil forsøge at få indflydelse på de løsninger, der kommer til at berøre os alle fremadrettet.

Til slut vil jeg nævne den temaaften vi havde i januar måned, hvor vi havde inviteret henholdsvis Viborg og Skanderborg til at fortælle om deres erfaringer. For vi er altså ikke de første.

Det eneste jeg vil vise lige nu er denne her: (fra Skanderborg vandværk)

Frivillighed og passion

- Alt arbejde i kommunens private vandværker bygger på frivilligt ofte ulønnet arbejde
- Vandrådets bestyrelse består af frivillige, der er ulønnede
- Vandfolk er passionerede og brænder for sagen
- Private vandværker er lokale og har fokus på det lokale
- Arbejdet mod øget samarbejde skal bygge på motivation og tager tid
- Solidariske økonomimodeller accepteres langsomt og må ikke presses igennem

Det her det er OS (måske ikke Herning Vand) 😊

Men der er ting, der er begyndt at bevæge sig rundt omkring. Både små og større vandværker køber ydelser og service ind udefra eller fra andre vandværker. Det være sig: køb af vand, drift eller bogføring.

Det er ikke kommet pga. WatsonC, det er en udvikling, I selv har skabt.

Efter kaffen skal vi have en snak om organisering ud fra Viborg/Skanderborg præsentationen.

Som afslutning på beretningen vil jeg rette en stor tak til Esper og Thorbjørn for jeres mangeårige bidrag i Vandrådets bestyrelse. Vi har købt et par flasker vin, som vi håber, I kan finde tid til at nyde nu.